

Leila Aalto
Samhällsbyggnadsenheten
010-2236443

Jönköpings kommun
kommunstyrelse@jonkoping.se

Översiktsplan för Jönköpings kommun

Jönköpings kommun har inför utställningen översänt rubricerad översiktsplan, daterad 2016-01-15, till Länsstyrelsen för granskning enligt 3 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Länsstyrelsens roll i planprocessen

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap 16 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900). Yttrandet är en del av översiktsplanen och ska därför fogas till planen då den antagits. Av Länsstyrelsens granskningsyttrande ska framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsens samlade bedömning

Riksintressen för kommunikationer och totalförsvaret kan påverkas negativt av översiktsplanens genomförande.

Översiktsplanens innebörd och konsekvenserna av den framgår inte tillräckligt tydligt för att det fullt ut ska gå att bedöma om statens intressen i övrigt har tillgodosetts. Ett flertal frågor avses hanteras genom kommande strategiska styrdokument. Många infrastrukturprojekt och omfattande exploatering både genom förtätning, omvandling och nyexploatering kan sammantaget innebära konflikter mellan exploatering och riksintressanta natur- och kulturmiljöer, samt påverka hälsa och säkerhet. Avvägningar mellan motstående intressen kommer att behöva göras i fortsatta planeringsprocesser. Det är då viktigt att varje delprojekt sätts i relation till kommunens utveckling i sin helhet.

Statliga intressen

RIKSINTRESSEN

I den fortsatta planeringsprocessen för väg- och järnvägsprojekt behöver särskilt värdena i riksintressanta natur- och kulturmiljöer beaktas.

Riksintresse kommunikationer

Järnväg

Trafikverket arbetar med åtgärdsvalsstudier för järnväg på flera sträckor; Linköping-Borås, Jönköping – Malmö, Vaggerydsbanan och Jönköpingsbanan. De påverkar varandra och har betydelse för kommunens framtida kommunikationsmöjligheter, befintliga bebyggelse och för föreslagna exploateringsområden. Under planeringsperioden för järnvägssträckningarna finns risk för att ett genomförande av föreslagna bebyggelseområden kan försvåra och fördyra genomförandet av järnvägarna. Ett samspel mellan kommunens och Trafikverkets planeringsprocesser möjliggör lämpliga avvägningar.

Väg

Det finns en risk för att genomförandet av översiktsplanen ger en negativ påverkan på E4:s funktion som nationell väg genom att lokal trafik som använder E4 kan komma att öka. För att den negativa påverkan inte ska uppstå, krävs ett fördjupat samarbete mellan Jönköpings kommun och Trafikverket angående trafikutvecklingen. Framtagandet av de planer och strategier som redovisas som åtgärder i översiktsplanens konsekvensbeskrivning kan vara lämpliga forum för samarbetet. Utifrån strategiska ställningstaganden kan sedan Trafikverket och kommunen gemensamt arbeta för att förverkliga sådana åtgärder som bland annat säkerställer riksintresset.

Den i översiktsplanen föreslagna nya trafikplatsen Herkulesvägen på E4 är inte lämplig att genomföra med hänsyn till vägens övergripande funktion.

Den i översiktsplanen föreslagna vägkorridoren för väg 40 på sträckan Jära - Rogberga är inte utpekad av Trafikverket som riksintresse.

Totalförsvaret

Vindkraftsetablering i kommunens föreslagna utredningsområden för vindkraft i NO Huskvarna, NO Tenhult, SO Tenhult, SV Ödesstugu eller SO Ödesstugu kan medföra påtaglig skada på riksintressen för Totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess. Dessa områden är därför inte möjliga att utnyttja för utbyggnad av vindkraft.

Vindkraftverk med en totalhöjd på mer än 510 meter över havet i den nordvästra sektorn respektive 520 meter över havet i den nordöstra sektorn av influensområdet för luftrum kring riksintresset för totalförsvarets militära

del på Hagshults övningsflygplats kan innebära påtaglig skada på riksintresset för totalförsvaret.

Riksintresse kulturmiljövård

Framtida exploatering av strategiskt område för bostäder SB:104 innebär en risk för påtaglig skada på den riksintressanta kulturmiljön Järstorps sockencentrum. Avgränsning och utformning i förhållande till riksintresset behöver därför ske vid fortsatt planläggning.

MILJÖKVALITETSNORMER

Vatten

Genomförandet av föreslagen exploatering kan medverka till att miljö kvalitetsnormer för vatten inte följs. Åtgärder för minskad påverkan på vattenmiljöer redovisas i planens konsekvensbeskrivning. Det är nödvändigt att genomföra åtgärderna i de styrdokument som nämns för att kunna följa miljö kvalitetsnormerna för vatten. Utöver det krävs en samordning av åtgärderna samt att de olika strategiska styrdokumenterna som översiktsplanen refererar till får genomslag i den fysiska planeringen.

Luft

Länsstyrelsen kan inte utesluta att en utbyggnad enligt översiktsplanen leder till en ökad trafikbelastning i de centrala delarna av Jönköping. Det kan innebära att miljö kvalitetsnormerna för PM10 (partiklar) och kvävedioxid (NO₂) inte följs. Åtgärder behöver sannolikt vidtas för att miljö kvalitetsnormerna ska kunna följas i framtiden.

LANDSBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA OMRÅDEN (LIS)

Länsstyrelsen anser att de områden som föreslagits för landsbygdsutveckling i strandnära områden är lämpliga för avsett ändamål.

MELLANKOMMUNAL SAMORDNING

Det saknas tydliga strategier och åtgärder i översiktsplanen för att hantera inpendling från grannkommuner på ett långsiktigt hållbart sätt. En utvecklad mellankommunal samordning krävs.

HÄLSA OCH SÄKERHET, RISK FÖR OLYCKOR, ÖVERSVÄMNING OCH EROSION

Konsekvenserna som stora infrastrukturprojekt, verksamheter och omfattande exploatering sammantaget kan medföra har inte belysts på ett samlat sätt. Planeringen för höghastighetsjärnväg befinner sig i ett tidigt skede, vilket innebär att det finns stora osäkerheter kring konsekvenserna av dess utbyggnad. Länsstyrelsen kan mot bakgrund av ovanstående inte bedöma om föreslagen markanvändning på de platser som berörs blir lämplig med hänsyn till människors hälsa och säkerhet.

Risken för översvämning och erosion är i översiktsplanen hanterade på ett godtagbart sätt.

Anneli Wirtén
Vikarierande Landshövding

Leila Aalto
Samhällsplanerare

KOPIA TILL:

Försvarsmakten
Trafikverket